

Nr 294.

Av herr **Jonsson** i Skedsbygd m. fl., *angående utredning om grunderna för lagfartsstämpelns utgående.*

Enligt gällande bestämmelser utgår s. k. lagfartsstämpel vid fastighetsförsäljningar. Denna stämpel utgår för närvarande med en procent av köpeskillingen, eller om denna understiger fastighetens taxeringsvärde en procent å detta belopp. Aktiebolag, som förvärvar fastighet, erlägger dubbel stämpel. Genom denna stämpelavgift tillföres statskassan årligen avsevärda belopp.

Inkomsterna av lagfartsstämpelmedel redovisas budgetåret 1942/43 med 12 945 538 kronor. Riksräkenskapsverket beräknar samma belopp även för nästkommande budgetår.

Emellertid har under de senaste åren en alltmer utbredd tendens gjort sig gällande att på olika sätt kringgå bestämmelserna om erläggande av stämpelskatt vid köp eller försäljning av fastigheter.

Ett av dessa numera rätt allmänt använda sätt är att bilda s. k. fastighetsföreningar eller fastighetsbolag. Ofta kan denna bolags- eller föreningsbildning endast vara ett camouflage för en enskild person eller enskilda intressenter, vilka på detta sätt vid försäljning icke formellt försälja fastigheten, utan endast aktierna i bolaget eller andelarna i fastighetsföreningen.

Genom detta förfaringssätt berövas staten inkomsterna av lagfartsstämpeln och erhåller i stället den i förhållande till lagfartsstämpeln mycket låga fondstämpeln. Denna senare utgår endast med tre promille när försäljningen sker utan förmedling av fondmäklare och en och en halv promille när försäljningen sker genom förmedling av sådan.

Även en annan sak bör i detta sammanhang påpekas. De stora skogs- och egendomsbolagen ha förvärvat avsevärda delar av särskilt våra skogsmarker. När en aktiepost i dessa bolag byter ägare, försäljes i realiteten därvid större eller mindre andel i de av bolaget i fråga ägda fastigheterna. En enskild säljare skulle vid en sådan försäljning ha att erlægga vanlig lagfartsstämpel, men köpet av aktierna medför att stämpelavgiften endast blir en bråkdel av vad en enskild köpare haft att erlægga.

Denna fråga har förut på grund av motion varit föremål för riksdagens behandling. Senast år 1942 hade riksdagens bevillningsutskott att yttra sig över en sådan. Utskottet skriver härvid bl. a.: »Utskottet anser sig emellertid böra framhålla att även inom utskottet uppgivits, att en tendens kunnat iakttagas att söka undgå erläggande av lagfartsstämpel vid fastighetsförsäljningar genom bildande av aktiebolag eller s. k. fastighetsföreningar, varvid de sålunda bildade rättsobjekten rent formellt stå som ägare till

viss fastighet, men i realiteten ej äro annat än en organisationsform för tillvaratagande av en enda persons eller ett fåtal personers intresse i samma fastighet.»

Efter att ha erinrat om att redan 1937 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om utredning om åtgärder mot uteblivet eller försenat erläggande av lagfartsstämpel, fortsätter utskottet: »Utskottet, som likaledes anser att en sådan utredning bör företagas, förutsätter att i samband därmed den av motionären berörda frågan kommer att ägnas uppmärksamhet.» Då emellertid någon sådan utredning oss veterligt ej kommit till stånd och denna fråga i nuvarande statsfinansiella läge torde ha en icke obetydlig betydelse, anse vi att riksdagen bör taga förnyad ställning till denna fråga.

Härvid må erinras, att den år 1937 begärda utredningen endast avsåg åtgärder mot uteblivande av eller försenat erläggande av stämpelmedel, under det att den av oss väckta frågan berör själva grunderna för stämpelskattens utgående.

Med stöd av vad vi ovan anfört få vi hemställa,

att riksdagen må besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning om grunderna för lagfartsstämpelns utgående, med beaktande av de synpunkter, som i motionen påpekats.

Stockholm den 22 januari 1944.

		<i>Arvid Jonsson,</i> Skedsbygd,
<i>K. A. Ryberg.</i>	<i>J. Onsjö.</i>	<i>Anders Pettersson</i> i Dahl.
<i>G. Hedlund,</i> Rådom.	<i>Sam B. Norup.</i>	<i>Sven Andersson</i> i Vigelsbo.
<i>Ivar Johansson</i> i Mysinge.	<i>Aron Gustafsson</i> i Lekåsa.	<i>C. O. Carlsson</i> i Bakeröd.
<i>Th. Gardell.</i>	<i>Lars E. Andersson.</i>	<i>Victor J. Mattsson.</i>
<i>K. E. Hansson,</i> Skediga.	<i>Gillis Olsson.</i>	<i>Osc. Werner.</i>
